

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

25 травня 2016 року
м. Київ

Судова палата у цивільних справах
Верховного Суду України у складі:

*головуючого
суддів:*

*Романюка Я.М.,
Гуменюка В.І.,
Лященко Н.П.,*

*Охрімчук Л.І.,
Сімоненко В.М.,
Яреми А.Г.,*

розглянувши в судовому засіданні справу за заявою публічного акціонерного товариства «Платинум Банк» про скасування рішення третейського суду у справі за позовом ОСОБА_1 до публічного акціонерного товариства «Платинум Банк», третя особа – товариство з обмеженою відповідальністю «Альб-Інвест», про визнання договору недійсним про надання кредитної лінії за заявою публічного акціонерного товариства «Платинум Банк» про перегляд ухвали апеляційного суду Дніпропетровської області від 28 вересня 2015 року та ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 23 грудня 2015 року,

в с т а н о в и л а :

У листопаді 2014 року публічне акціонерне товариство «Платинум Банк» (далі - ПАТ «Платинум Банк») звернулось до суду із заявою про скасування рішення третейського суду у справі за позовом ОСОБА_1 до ПАТ «Платинум Банк», третя особа – товариство з обмеженою відповідальністю «Альб-Інвест» (далі - ТОВ «Альб-Інвест»), про визнання недійсним договору про надання кредитної лінії.

Ухвалою Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська від 12 листопада 2014 року відкрито провадження у даній справі.

Ухвалою апеляційного суду Дніпропетровської області від 28 вересня 2015 року, залишеною без змін ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 23 грудня 2015 року, ухвалу суду першої інстанції про відкриття провадження у справі скасовано, та питання передано на новий розгляд до суду першої інстанції.

Ухвалою Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська від 19 жовтня 2015 року, залишеною без змін ухвалою апеляційного суду Дніпропетровської області від 23 березня 2016 року, заява ПАТ «Платинум Банк» про скасування рішення постійно діючого міжрегіонального третейського суду

при Асоціації «Українська третейська організація підприємств та фінансових установ» від 22 вересня 2014 року – повернута банку. Роз'яснено заявнику про його право на звернення із даною заявою до Кіровського районного суду м. Дніпропетровська.

У заяві про перегляд судових рішень ПАТ «Платинум Банк» просить скасувати ухвалу апеляційного суду, ухвалу касаційного суду та передати справу до суду першої інстанції для продовження розгляду справи, з підстави неоднакового застосування судом касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, а саме статей 2, 30, 51 Закону України «Про третейські суди», а також з підстави неоднакового застосування судом касаційної інстанції одних і тих самих норм процесуального права при оскарженні судового рішення, яке перешкоджає подальшому провадженню у справі або яке прийнято з порушенням правил підсудності або встановленої законом компетенції судів щодо розгляду цивільних справ, а саме статті 389-1 ЦПК України.

Заслухавши доповідь судді Верховного Суду України, дослідивши матеріали справи та перевіривши наведені у заяві доводи, судова палата у цивільних справах Верховного Суду України дійшла висновку, що заява підлягає задоволенню.

З матеріалів справи вбачається, що місцезнаходження постійно діючого міжрегіонального третейського суду при Асоціації «Українська третейська організація підприємств та фінансових установ» згідно з Положенням про третейський суд визначено м. Дніпропетровськ, вул. Світлова, 29/1 (Бабушкінський район).

Розгляд третейської справи здійснив постійно діючий міжрегіональний третейський суд при Асоціації «Українська третейська організація підприємств та фінансових установ», за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Щорса, 8 (Кіровський район).

У листопаді 2014 року ПАТ «Платинум Банк» звернувся до Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська із заявою про скасування рішення третейського суду при Асоціації «Українська третейська організація підприємств та фінансових установ» від 22 вересня 2014 року.

Скасовуючи ухвалу суду першої інстанції про відкриття провадження у справі, апеляційний суд, з висновками якого погодився суд касаційної інстанції, виходив із того, що суд першої інстанції, відкриваючи провадження у справі неналежно виконав вимоги, передбачені частиною 1 статті 122, статті 389-1 ЦПК України та не звернув уваги на те, що розгляд справи третейським судом було призначено та розглянуто за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Щорса, 8 к. 22, що належить до Кіровського району Дніпропетровської області, а тому заява про скасування постійно діючого третейського суду подана з порушенням правил підсудності, оскільки зазначена справа Бабушкінському районному суду м. Дніпропетровська не підсудна.

У наданій для порівняння ухвалі Верховного Суду України від 28 вересня 2011 року, як суд касаційної інстанції, погодився з висновками апеляційного суду

про те, що місцем проведення третейського розгляду справи у постійно діючому третейському суді є місцезнаходження цього третейського суду.

Викладене свідчить про те, що існує неоднакове застосування судом касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права – статті 2, 30, 51 Закону України «Про третейські суди», що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах, а також порушення норм процесуального права, а саме: статті 389-1 ЦПК України, при постановленні ухвали, яка прийнята з порушенням правил підсудності.

Вирішуючи питання про усунення розбіжностей у застосуванні судами касаційних інстанцій зазначених норм права, судова палата у цивільних справах Верховного Суду України виходить із такого.

Відповідно до статті 389-1 ЦПК України заява про скасування рішення третейського суду подається до суду за місцем розгляду справи третейським судом.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про третейські суди» компетентний суд місцевий загальний суд чи місцевий господарський суд за місцем розгляду справи третейським судом.

Статтею 30 Закону України «Про третейські суди» передбачено, що місцем проведення третейського розгляду справи у постійно діючому третейському суді є місцезнаходження цього третейського суду.

Згідно із частиною 2 статті 51 указанного Закону рішення третейського суду може бути оскаржене сторонами, третіми особами, а також особами, які не брали участь у справі, у разі, якщо третейський суд вирішив про їх права і обов'язки у випадках, передбачених цим Законом, до компетентного суду відповідно до встановлених законом підвідомчості та підсудності справ.

Аналізуючи вищезазначені правові норми слід дійти висновку про те, що місцем проведення третейського розгляду справи у постійно діючому третейському суді є місцезнаходження третейського суду, незалежно від того де фактично відбувся розгляд цієї третейської справи.

У справі, яка переглядається, апеляційний суд, з яким погодився суд касаційної інстанції, у супереч вимогам статті 30 Закону, дійшов помилкових висновків про те, що справа підсудна Кіровському районному суду м. Дніпропетровська, оскільки розгляд третейської справи відбувся в даному районі міста, не звернувши уваги на те, що місцезнаходження вищезазначеного третейського суду визначено м. Дніпропетровськ, вул. Светлова, 29/1 (Бабушкінський район).

Отже, зазначена справа за заявою ПАТ «Платинум Банк» про скасування рішення третейського суду підсудна Бабушкінському районному суду м. Дніпропетровська.

Таким чином, за однакових фактичних обставин судом касаційної інстанції неоднаково застосовано одні й ті самі норми матеріального права – статті 2, 30, 51 Закону України «Про третейські суди», що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах, а також порушення норм

процесуального права, а саме: статті 389-1 ЦПК України, при постановленні ухвали, яка прийнята з порушенням правил підсудності, а тому постановлені у справі ухвали судів апеляційної та касаційної інстанцій підлягають скасуванню з залишенням у силі ухвали суду першої інстанції.

Керуючись пунктами 1, 2 статті 355, пунктом 1 частини першої статті 360-3, частин 1, 2 статті 360-4 ЦПК України, Судова палата у цивільних справах Верховного Суду України

п о с т а н о в и л а :

Заяву публічного акціонерного товариства «Платинум Банк» задовольнити.

Ухвалу апеляційного суду Дніпропетровської області від 28 вересня 2015 року та ухвалу Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 23 грудня 2015 року скасувати, а ухвалу Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська від 12 листопада 2014 року залишити в силі.

Постанова Верховного Суду України є остаточною і може бути оскаржена тільки на підставі, встановленій пунктом 3 частини першої статті 355 ЦПК України.

Головуючий
Я.М. Романюк

Судді:

В.І. Гуменюк

Н.П. Лященко

Л.І. Охрімчук

В.М. Сімоненко

А.Г. Ярема